

HANDLEDARHANDBOK FÖR VVS-MONTÖRER

Slutrapport utvecklingsprojekt

Lena Hedman

2015-01-31

SBUF stödjer
forskning & utveckling

som leder till
praktisk handling

INNEHÅLL

FÖRORD	2
BAKGRUND	3
SYFTE	3
METODIK	3
VAL AV INTERVJUPERSONER	3
INTERVJUERNAS BETYDELSE.....	4
SLUTSATSER	4

FÖRORD

Projektet initierades av Ylwa Glismann på VVS Företagen som i sin kontakt med företag och skolor såg ett behov av att öka förståelsen av kommunikation mellan handledare och elever. Ylwa har sedan under projektets gång givit värdefull återkoppling som referensperson. Tack Ylwa för engagemang och klokskap!

Övriga deltagare i referensgruppen har varit Tomas Hellsbergs, Byggnads, lärare på Universitetsholmens gymnasium i Malmö och Daniel Davidsson, VVS- montör på Oppunda VVS. Tack alla för engagemang och bra synpunkter.

Hedvig von Hofsten på Paddeborg har genomfört intervjuer av handledare och elever och har även varit den som har skrivit och formulerat. Tack Hedvig för engagemang och ett väl genomfört arbete!

Kenneth Grönvall på Dolores Creative Kingdom har stått för den grafiska utformningen av boken. Tack Kenneth för kreativitet och en snygg produkt!

Tack till alla er som har ställt upp vid intervjuer och hjälpt oss att förstå!

Sist, men inte minst, tack till SBUF som har möjliggjort detta genom finansiering.

Stockholm 2015-01-31

Lena Hedman

Projektledare

VVS-Branschens Yrkesnämnd

BAKGRUND

Vf-programmet är ett av de dyraste gymnasieprogrammen i Sverige, därför är det extra viktigt att ta till vara varje elev. Vi kan inte riskera återväxten genom att elever ger upp för att de inte får en bra praktik eller att företag drar sig för att ta in praktikanter och lärlingar.

VVS-YN vill skapa en handledarhandbok, lagom stor för benfickan så att den kan vara med i den dagliga verksamheten. Boken kommer att vara uppdelad i tre delar, en för handledaren, en för lärlingen och en del där samtliga moment finns listade så att handledare och praktikant/lärling kan bocka av dessa i takt med att de genomförs.

Som redan framkommit är lärlingstanken högaktuell inom politiken och Skolverket, genom att skapa en Handledarhandbok visar VVS-YN att vi ligger i framkant och att yrkesnämnderna är framåtblickande och ansvarstagande.

SYFTE

Målet med boken är att skapa ett verktyg som höjer kvaliteten på lärlingstiden i förlängningen utvecklar både handledare och praktikant/lärling. Efter framgångarna med Förstklassigkonceptet är detta nästa naturliga steg mot att skapa yrkesstolta och skickliga kollegor och säkra återväxten i branschen.

METODIK

Arbetet med att ta fram handledarhandbokens innehåll har baserats på empiri och en rad intervjuer och samtal med psykoanalytiker, psykologer som arbetar på ungdomsmottagningar, psykologer som forskar på barns utveckling samt gymnasielärare. Dessa valdes utifrån sina expertisområden som tillsammans skapade en utmärkt grund att stå på i arbetet med båda delar av boken.

De intervjuade personerna har även fungerat som referenspersoner vartefter texten till boken har utformats.

Arbetet med boken delades in i de två delar där den första delen omfattar intervjuer och formulering av den del av boken som vänder sig till unga och den andra delen omfattar detsamma fast för den del som vänder sig till de vuxna.

Arbetet med den första delen av boken genomfördes innan sommaren 2014 och den andra påbörjades efter sommaren.

Val av intervjupersoner

De unga som intervjuades i samband med boken valdes i samråd med VVSYN:s representant, lärare och handledare. Målet var att ge en så mångfacetterad bild av vad det innebär att vara praktikant och eleverna gick i olika årskurser, var hemmahörande i olika delar av landet och båda utbildningsformerna var representerade. Intervjuerna gjordes både på skola, bygge och kontor och tog plats i Katrineholm, Huddinge och Rosersberg.

En grupp om 6 elever på det Industritekniska programmet i Köping, Gimo och Tierp fungerade som referensgrupp och gav värdefull information från sina erfarenheter från praktik inom industrin.

De vuxna som intervjuades valdes efter samma kriterier som de unga, tillsammans skulle de ge en så mångfacetterad bild av hur det är att vara handledare. I gruppen fanns handledare som gått om lärlingar och nu var delägare, handledare som gått gymnasievägen, platschefer med övergripande ansvar och handledare på stora byggen och på små firmor. Plus lärare på programmet. Samtliga utvalda i samråd med VVSYN:s representant.

Till dessa kom en referensgrupp av företagsledare, HR-personal, praktikantansvariga och lärare på Industritekniska programmet. Samtliga med erfarenheter av praktikanter som bidrog med sina erfarenheter av hur det är att ha unga i en lärandesituation omkring sig.

Intervjuernas betydelse

Intervjuerna och samtalen har varit ovärderliga under arbetet med Handledarhandboken. Genom dem har båda parter kommit tilltals och fått möjlighet att berätta vad de vill att den andra sidan ska förstå. Som exempel kan nämnas kapitlet ”Stålar” i vuxendelen. Under ett möte med en referensgrupp i Liljeholmen där elever med praktikerfarenhet fick läsa boken framkom det tydligt att det här var ett viktigt och svårt ämne för dem att ta upp ute på arbetsplatserna.

SLUTSATSER

Vår förhoppning är att det här kommer vara ett levande dokument där både praktikanter och handledare kommer att komma med feedback så att boken kan fortsätta utvecklas.

Resultatet uppfyller förväntningarna och det är med spänning vi nu kommer följa emottagandet av handboken när den skickas ut under januari/februari-15.

Dock har projektet dragit ut på tiden och anledningen till är främst att tiden för korrektur var alldeles för snålt tilltagen i den ursprungliga planen.

Slutsatsen blir att det är bättre att låta en ny produktion som denna dra ut på tiden för att få in alla synpunkter i stället för att driva det för snabbt – speciellt då vi inte har haft ett behov av en snabb produktion utan syftet har varit att få till en bra produkt.

Kommande halvår får avgöra vilket intresse som finns för boken, vilken hjälp den upplevs ge och hur många exemplar vi får ut till mottagarna.